

แบบฟอร์มส่งผลงานวิชาการ
ผลงานฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ประเภท CQI และ นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์
มหาวิทยาลัยการสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ปี 2567

[] ประเภท Oral Presentation : [] วิจัย [] R2R
[] CQI (Clinic) [] CQI (Non Clinic)
[] ประเภท Poster Presentation : [] วิจัย [] R2R [] นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์
[] ประเภท Photo Voice : [] ในสถานบริการ [] ในชุมชน
[] หนังสือ

กลุ่ม [] รพช. [] รพ.สต./ศสม./PCU [] สสอ./สสจ.
ผลงานในสาขา [] แพทย์ [] ทันตแพทย์ [] เกษษกรรม [] พยาบาล [] คุ้มครองผู้บริโภค
[] วิทยาศาสตร์การแพทย์ [] การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
[] บริหารสาธารณสุข/นโยบายสาธารณสุข/สาธารณสุขทั่วไป [] การแพทย์แผนไทย
[] ป้องกันและควบคุมโรค [] อื่นๆ.....

การเสนอผลงาน [] ไม่เคยนำเสนอ เผยแพร่มาก่อน [] เคยเผยแพร่ (พัฒนาต่อยอด)

ชื่อเรื่อง Line Notify พัฒนาการเด็กคลองยางแดง

ผู้จัดทำผลงาน

ว่าที่ร้อยตรีหญิงอาทิตย์ จันทร์อ่อน ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข เบอร์โทร 098-6918549

หน่วยงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองยางแดง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 093-5087553 E-mail klongyangdang@gmail.com

เนื้อหาโดยย่อ

ประเทศไทยหลังจากผ่านช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้รับผลกระทบแก่ประชาชนทุกเพศทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กปฐมวัย 0 – 5 ปี ซึ่งเป็นช่วงการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการสมวัย เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียน ปิดการเรียนการสอนตามมาตรการควบคุมการระบาดของกระทรวงสาธารณสุข การกระตุ้นพัฒนาการเด็กกลุ่มปฐมวัยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวจึงขาดความต่อเนื่อง จากข้อมูลการเฝ้าระวังด้านการส่งเสริมสุขภาพด้านพัฒนาการปฐมวัย เห็นได้ว่าพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่สงสัยล่าช้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในระดับพื้นที่ของอำเภอและระดับพื้นที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองยางแดง อันเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น การพูดคุยสื่อสารกับเด็กน้อยลง การให้เด็กดูหรือเล่นโทรศัพท์เป็นเวลานาน และอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญคือ การเข้าถึงกระบวนการติดตามคัดกรองพัฒนาการไม่ทั่วถึง เช่น เบอร์โทรศัพท์ที่ทางผู้ปกครองให้ไว้เพื่อติดต่อให้นำเด็กมารับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ ไม่สามารถติดต่อได้ สอบถามเบอร์โทรศัพท์ติดต่อจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ก็ยังไม่สามารถติดต่อได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ หรือผู้ให้บริการต้องโทรศัพท์ติดต่อทีละราย ทำให้เกิดความล่าช้า และใช้ระยะเวลานานในการติดตามมารับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ ด้วยปัจจัยดังกล่าว เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการสมวัยมีความล่าช้า ขาดความต่อเนื่อง จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการสมวัยของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยและรอบด้าน เพิ่มช่องทางในการให้บริการแก่ผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้รับบริการได้รับการให้บริการอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และมีคุณภาพ อีกทั้งช่วยอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการในการปฏิบัติงาน จึงพัฒนาระบบให้บริการผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามยุคสมัยในปัจจุบัน ใช้งานง่าย และสะดวกต่อการเข้าถึง ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันและได้พัฒนาเป็น Line Notify พัฒนาการเด็กคลองยางแดง

คำสำคัญ : พัฒนาการ 5 ด้าน , เด็กปฐมวัย , Line Notify

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยหลังจากผ่านช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้รับผลกระทบแก่ประชาชนทุกเพศทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กปฐมวัย 0 – 5 ปี ซึ่งเป็นช่วงการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการสมวัย เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียน ปิดการเรียนการสอนตามมาตรการควบคุมการระบาดของกระทรวงสาธารณสุข การกระตุ้นพัฒนาการเด็กกลุ่มปฐมวัยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวจึงขาดความต่อเนื่อง จากรายงานสถานการณ์ข้อมูลเฝ้าระวังด้านส่งเสริมสุขภาพด้านพัฒนาการปฐมวัย กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2564 พบว่า เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 1,515,545 ราย สามารถคัดกรองได้ 1,345,511 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.8 พัฒนาการเด็กสมวัยจำนวน 968,253 ราย คิดเป็นร้อยละ 72 และสงสัยพัฒนาการล่าช้า จำนวน 377,253 ราย คิดเป็นร้อยละ 28 ¹

สำหรับพื้นที่อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ในปีพ.ศ.2564 พบว่า เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 3,486 ราย สามารถคัดกรองได้ 3,373 คิดเป็นร้อยละ 96.76 พัฒนาการสมวัย 2,764 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.29 พัฒนาการสงสัยล่าช้า 609 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.06 ราย ปีพ.ศ.2565 เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 3,337 ราย สามารถคัดกรองได้ 3,089 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.57 พัฒนาการสมวัย 2,617 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.42 พัฒนาการสงสัยล่าช้า 472 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.28 ² และในพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองยางแดง ในปีพ.ศ. 2564 พบว่า เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 507 ราย สามารถคัดกรองได้ 506 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.80 พัฒนาการสมวัย 344 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.85 พัฒนาการสงสัยล่าช้า 162 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.02 และปีพ.ศ.2565 เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัยจำนวน 460 ราย สามารถคัดกรองได้ 411 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.35 พัฒนาการสมวัย 299 ราย คิดเป็นร้อยละ 65 พัฒนาการสงสัยล่าช้า 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.25 ³

จากข้อมูลการเฝ้าระวังด้านการส่งเสริมสุขภาพด้านพัฒนาการปฐมวัย จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่สงสัยล่าช้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในระดับพื้นที่ของอำเภอและระดับพื้นที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองยางแดง อันเนื่องมาจากหลายปัจจัย อาทิ การพูดคุยสื่อสารกับเด็กน้อยลง การให้เด็กดูหรือเล่นโทรศัพท์เป็นเวลานาน และอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญคือ การเข้าถึงกระบวนการติดตามคัดกรองพัฒนาการไม่ทั่วถึง เช่น เบอร์โทรศัพท์ที่ทางผู้ปกครองให้ไว้เพื่อติดต่อให้นำเด็กมารับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ ไม่สามารถติดต่อได้ สอบถามเบอร์โทรศัพท์ติดต่อจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ก็ยังไม่สามารถติดต่อได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ หรือผู้ให้บริการต้องโทรศัพท์ติดต่อทีละราย ทำให้เกิดความล่าช้า และใช้เวลานานในการติดตามมารับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ ด้วยปัจจัยดังกล่าวเหล่านั้น เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการสมวัยมีความล่าช้า ขาดความต่อเนื่องในการกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการในแต่ละด้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองยางแดง จึงตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการสมวัยของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยและรอบด้าน เพิ่มช่องทางในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้รับบริการได้รับการให้บริการอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และมีคุณภาพ อีกทั้งช่วยอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการในการปฏิบัติงาน จึงพัฒนาระบบให้บริการผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยยุคสมัยในปัจจุบัน ใช้งานง่าย และสะดวกต่อการเข้าถึง ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันและได้พัฒนาเป็น Line Notify พัฒนาการเด็กคลองยางแดง

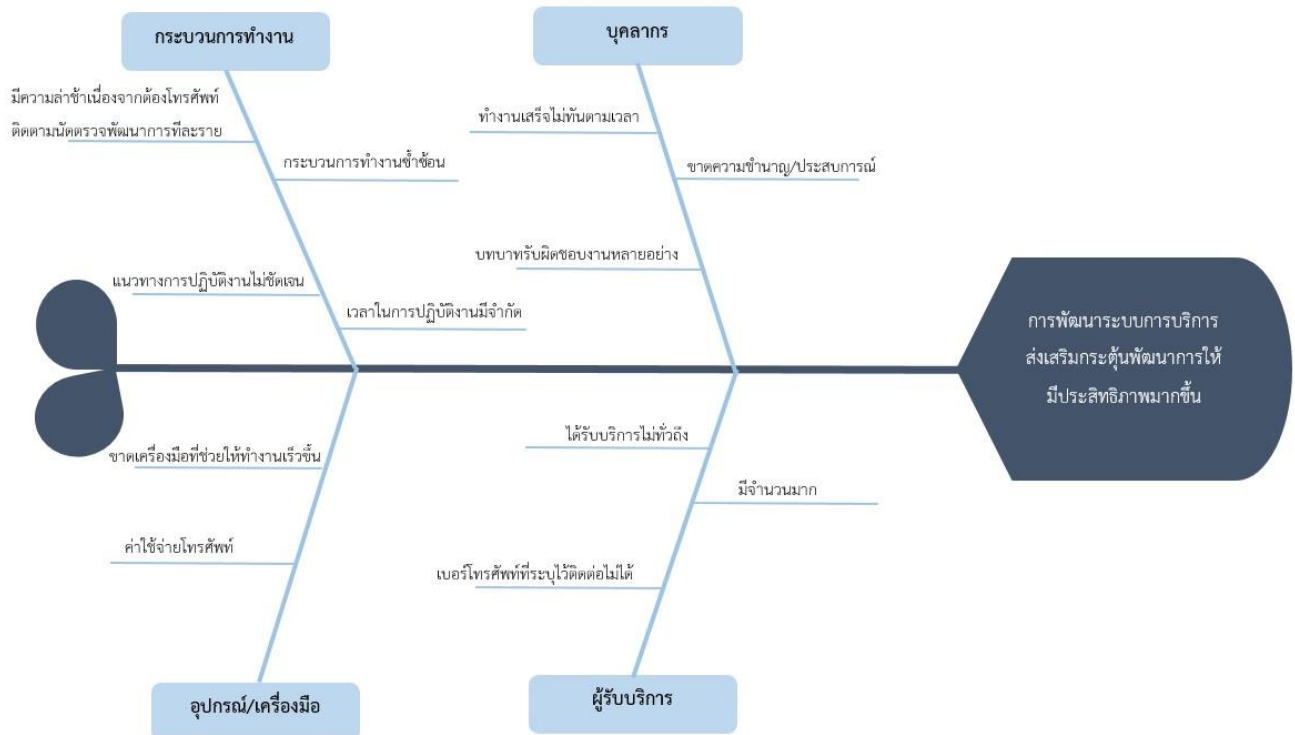
วัตถุประสงค์

1. เพื่อเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการตามวันและเวลาที่กำหนด
2. เพื่อเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และมีพัฒนาการรอบด้าน
3. เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการ

4. เพื่อเพิ่มช่องทางในการให้บริการที่รวดเร็ว ทัวถึง และมีคุณภาพ

กระบวนการพัฒนา

ใช้กรอบแนวคิดวัฏจักรเดมมิง (PDCA) มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาระบบการบริการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการในพื้นที่รับผิดชอบ

การพัฒนา (PDCA)

PLAN : 1. ประชุมเจ้าหน้าที่รพ.สต. ทบทวนกระบวนการทำงาน/ปัญหาที่เกิดขึ้น

2. จัดเตรียมแนวทางในการให้บริการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการ

3. จัดเตรียมทะเบียนรายชื่อเด็กปฐมวัยในการตรวจคัดกรองพัฒนาการในแต่ละเดือน

4. ช่วงดำเนินการ เมษายน 2566

Do : 1. จัดทำ Line Notify พัฒนาการเด็กคล่องอย่างแดง

2. ประชาสัมพันธ์ มุมพัฒนาการเด็กของ รพ.สต.

3. แจกคิวอาร์โค้ด Line Notify พัฒนาการเด็กคล่องอย่างแดง ในวันฉีดวัคซีนพื้นฐาน

ของทุกเดือน

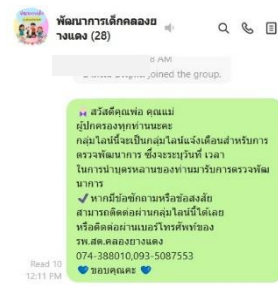
4. เปิดใช้งานระบบ Line Notify พัฒนาการเด็กคล่องอย่างแดง

5. ตั้ง Admin ดูแลระบบเป็นนักวิชาการสาธารณสุข/ผู้ให้บริการ ทำหน้าที่ตอบคำถาม ให้คำปรึกษาการส่งเสริมกระตุ้นการตรวจพัฒนาการ

งบประมาณที่ใช้ : ราคาแพ็คเกจ LINE Notify ใช้แบบแพ็คเกจ Free

➢ ค่าบริการรายเดือน 0 บาท

➢ ส่งข้อความฟรีได้ไม่จำกัด

CHECK : 1. ประเมินผลการดำเนินงานทุกเดือน

2. รวบรวมปัญหาที่ได้จากผลประเมิน นำเสนอต่อที่ประชุมรพ.สต.

ACT : ปัญหาที่พบ

ด้านผู้รับบริการ	ด้านเจ้าหน้าที่/ผู้ให้บริการ
1. ไม่สามารถใช้ได้ในผู้รับบริการที่ไม่มี Application Line หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 2. ผู้รับบริการบางรายยังไม่ทราบขั้นตอนและการประชาสัมพันธ์การบริการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการ	1. เป็นเครื่องมือใหม่ เจ้าหน้าที่จะต้องเรียนรู้ระบบการใช้งานเพิ่มเติม 2. ประชาสัมพันธ์ด้วย Infographic ในกลุ่มไลน์อสม. เพจ Facebook เพิ่มเติม

ผลการพัฒนา

วัตถุประสงค์	ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติได้
			การพัฒนาครั้งที่ 1
1. เพื่อเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการตามวันและเวลาที่กำหนด	1. ผู้ปกครองสามารถนำเด็กมารับการตรวจพัฒนาการตามวันเวลาที่กำหนดได้ (อย่างน้อย 1 คน ติดตามไม่เกิน 2 ครั้ง)	10	5
2. เพื่อเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและมีพัฒนาสมวัยรอบด้าน	1. ผู้ปกครองสามารถติดตามข่าวสารผ่าน Line Notify พัฒนาการเด็กคลองยางแดง และนำเด็กมาตรวจพัฒนาการตามวันเวลาที่กำหนด (อย่างน้อย 1 คน : 3 ครั้ง จากทั้งหมด 5 ครั้ง)	10	4
	2. เด็กที่ได้รับการตรวจพัฒนาการ มีพัฒนาการสมวัยรอบด้าน	30	26
3. เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ให้บริการ	1. ระยะเวลาเฉลี่ยในการติดตามผู้ปกครอง นำเด็กมารับการตรวจพัฒนาการของเจ้าหน้าที่ (นาที่/ราย)	<10	0
	2. ระดับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในด้านความสะดวก รวดเร็ว ทันในเวลา	มาก	ปานกลาง
	1. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการนำเด็กมารับการตรวจพัฒนาการ	มาก	ปานกลาง

วัตถุประสงค์	ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติ ได้
			การพัฒนาครั้งที่ 1
4.เพื่อเพิ่มช่องทางในการให้บริการที่รวดเร็ว ทัวถึงและมีคุณภาพ	2.อุบัติการณ์ความผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนของข้อมูลในการนัดเวลาตรวจพัฒนาการ (ครั้ง/เดือน)	0	1

การนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในงานประจำ

- การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ช่วยให้เกิดความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงาน
- ระบบการทำงาน สามารถแจ้งเตือนข้อมูลการตรวจพัฒนาการได้หลายรายในเวลาเดียวกัน ภายใต้การควบคุมข้อมูลไว้ช่องทางเดียว เจ้าหน้าที่สามารถดูข้อมูลผ่านโทรศัพท์มือถือของตนเอง การทำงานคล่องตัวและรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น

บทเรียนที่ได้รับและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมกระตุ้นการตรวจพัฒนาการ ส่งผลให้ระบบการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- การพัฒนาเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน ทำให้เกิดความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงาน มีความคล่องตัวในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ/การขยายผล

- ปรับปรุงระบบการแจ้งเตือน ให้ผู้รับบริการสามารถระบุวันที่จะนำบุตรหลานมาตรวจพัฒนาการตามวัน เวลาที่ต้องการ
- พัฒนาระบบ และขั้นตอน ที่สามารถให้ผู้รับบริการสามารถตรวจประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้เบื้องต้น เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเฝ้าระวังการกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการ
- เชื่อมต่อข้อมูลกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เช่น อสม./ผู้นำชุมชน หรือสหวิชาชีพอื่นๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลกลุ่มเด็กปฐมวัย
- พัฒนาระบบการแจ้งเตือนให้สามารถใช้ได้ในกลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มโรคเรื้อรัง การรับวัคซีนเด็กสตรีตั้งครรภ์ ผู้ป่วยจิตเวช

เอกสารอ้างอิง

การทำไลน์แจ้งเตือนจากปฏิทิน.(2565).สืบค้นเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2566.เข้าถึงได้จาก

<https://www.youtube.com>

สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย.(2564).สถานการณ์ข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัย.สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2566.เข้าถึงได้จาก <https://nich.anamai.moph.go.th>

Health data center.ผลการดำเนินการคัดกรองพัฒนาการตามกลุ่มอายุ จังหวัดสงขลา อำเภอรัตนภูมิ.สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2566.เข้าถึงได้จาก <https://ska.hdc.moph.go.th>

Health data center.ผลการดำเนินการคัดกรองพัฒนาการตามกลุ่มอายุ จังหวัดสงขลา อำเภอรัตนภูมิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองยางแดง.สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2566.เข้าถึงได้จาก <https://ska.hdc.moph.go.th>